

>> Josep Noguera i Dolors Roca, davant de ca l'Anton de Pera.

Els últims de Pera

Els records d'un hostel de prestigi

Una de les carreteres més boniques per veure gran part de la Garrotxa és la pista forestal, ara asfaltada, que va d'Oix a Beget. En uns trams agafa una certa altura i es gaudeix del paisatge arcàdic d'un seguit de valls fluvials i serralades d'aquesta comarca i de les veïnes. A mig camí d'aquesta carretera hi ha el que havia estat nucli i parròquia de Sant Miquel de Pera, on ara només viu un matrimoni.

JOAN SALA > TEXT

JOSEP MARIA CODINACH > FOTOS

LAlta Garrotxa pràcticament no té residents que hi visquin tot l'any, i que facin feines agropecuàries. Una altra cosa són les segones residències, que han anat restaurant algunes de les cases que tenien els accessos més fàcils, però el nivell d'estada que s'hi fa al cap de l'any és ben magre, i els antics camps de conreu ara són paratges on neix l'herba i les rome-gueres, i on es veuen ben pocs caps de bestiar, una imatge que omplia aquest paisatge en èpoques passades.

Però, com en el poblet gal, hi ha una masia que continua essent la residència habitual d'un matrimoni de gent gran del país, enmig de tant despoblament. És ca l'Anton de Pera, on viuen la Dolors Roca i Quintana, i el seu marit, Josep Noguera i Anglada. La Lolita ja hi va néixer, igual que el seu pare. No pot afirmar quantes generacions van venir al món en aquesta casa de la seva propietat, i segurament aquest fet ha estat decisiu a l'hora de romandre-hi.

Ca l'Anton havia estat un hostel, un dels de més prestigi de l'Alta Garrotxa, i encara ara conserva alguns estris que s'hi feien ser-

vir, des de la barra del bar on despatxaven les begudes i les lleixes per desar les ampolles, a unes taules llargues i bancs sense respallers, on es podien asseure moltes persones, que s'anaven estrenyent en funció de la concurrència. El pas del temps es fa molt evident en tot el mobiliari i en tota la casa. Quan es va anar despoblant l'indret van haver de deixar l'hostal, entorn del 1967, quan es van casar la Lolita i en Pep.

La Lolita recorda les partides de cartes que hi feien els homes, sobretot els diumenges a la tarda. Era pràcticament l'única distracció setmanal que hi havia. Feien el got de vi, i alguns en repetien tantes vegades que els costava de veure la porta per tornar cap a casa seva. També era freqüent fer la barreja que ells feien amb anís, i unes vegades la barrejava amb moscatell i encara d'altres amb vi ranci. Els pares de la Lolita, que eren els hostalers, feien menjars, però del seu record només havia servit sopars en dues dies de festa: sant Miquel i sant Valentí. Quasi sempre repetien el menú, consistent en una gran amanida del que ara en diríem productes de quilòmetre zero, ja que eren del seu hort. Els embotits i confitats que l'acom-

La Lolita recorda les partides de cartes que hi feien els homes, sobretot els diumenges a la tarda. Era pràcticament l'única distracció setmanal que hi havia

panyaven també eren fets per ells. Després menjaven el rostit de pollastre i de conill, o també un succulent estofat de cabrit. De postres hi solia haver grana de capellà i galetes, regades amb vi dolç i ratafia. De fet la ingesta de vi era abundosa, ja que durant tot el sopar corrien, amunt i avall de les llargues taules, porrons de vi negre que s'havien d'anar omplint diverses vegades durant l'àpat.

Un cop s'havia sopat, músics sense solfa del país amenitzaven el ball, que es feia en una sala al costat del menjador. El violí d'en Blanc de Beget, acompanyat de l'acordió d'en Salvi d'Oix o l'Enric de la Badosa, feia les delícies d'uns joves i altres no tan joves, que poques vegades a l'any tenien aquestes distraccions.

Mentre parlem es fa patent l'enyorament del passat.

Repassem el nucli de Pera i les cases del seu voltant, on, a més de l'església romànica dedicada a sant Miquel, hi havia la rectoria amb el capellà, que tenia un paper protagonista en la vida de la comunitat. Com que abans hi havia molta mainada en les cases properes també hi van posar una escola, sota la rectoria, i la mestra vivia hos-

tatjada al seu hostal. De fet, quan va arribar la mestra ells ja no estaven en edat escolar. Això vol dir que han hagut de ser força autodidactes en la seva formació, com era habitual arreu del país en zones de pagesia que no tenien escola. A Pera també hi havia hagut una caserna de la Guàrdia Civil.

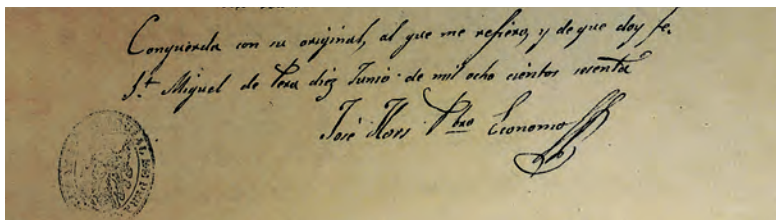
El matrimoni ha viscut tota la vida treballant la terra i criant bestiar, sobretot vaques, ovelles i cabres. De la llet de les cabres van fer durant una època un deliciós formatge conegut a la zona per la seva qualitat.

El matrimoni ha tingut una noia i un noi que viuen i treballen en d'altres indrets. Són ben conscients que amb ells s'acaba ca l'Anton i un tipus de vida a Sant Miquel de Pera i a l'Alta Garrotxa.

Joan Sala Sala és historiador de l'art.

>> Ca l'Anton, l'últim mas de Pera habitat habitualment.

>> Retall de dispensa matrimonial de la parròquia de Sant Miquel de Pera, del deu de juny de 1860.

El matrimoni ha viscut tota la vida treballant la terra i criant bestiar. De la llet de les cabres durant una època van fer un deliciós formatge